

**RAPORT DOTYCZĄCY SYTUACJI FINANSOWEJ
TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH
W 2016 ROKU**

**URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
WARSZAWA, MAJ 2017 R.**

DEPARTAMENT FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

SŁOWA KLUCZOWE: TOWARZYSTWA FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH, WARTOŚĆ ZARZĄDZANYCH AKTYWÓW, SYTUACJA FINANSOWA, SYTUACJA KAPITAŁOWA

SYNTEZA

Rok 2016, podobnie jak rok poprzedni, przyniósł dalszy wzrost wartości aktywów funduszy inwestycyjnych, dynamika wzrostu była jednak znacznie niższa niż w 2015 roku. Na koniec grudnia 2016 roku suma aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI osiągnęła poziom 293,66 mld złotych, co w porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego stanowiło zwiększenie o 1,51%.

W związku z niewielką zmianą wartości aktywów funduszy inwestycyjnych, przychody towarzystw kształtowały się w 2016 roku na poziomie zbliżonym do poziomu z roku 2015 i były równe 3.240.183 tys. złotych. Oznaczało to wzrost o 0,31%. Natomiast suma kosztów poniesionych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych w 2016 roku wyniosła 2.609.634 tys. złotych, co stanowiło zwiększenie o 1,97%.

Ponieważ wzrost kosztów był większy niż osiągnięte zwiększenie przychodów, w 2016 roku obserwowany był spadek sumy wyników finansowych TFI. Ich łączna wartość była równa 498.521 tys. złotych, tj. o 7,74% mniej niż w roku poprzednim.

W 2016 roku zwiększyła się natomiast, do poziomu 1.724.196 tys. złotych, łączna wartość kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych i tym samym była wyższa o 9,04% w porównaniu do stanu na koniec 2015 roku. Z uwagi na jednoczesny wzrost zagregowanego wymogu kapitałowego o 24,32%, syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora uległ obniżeniu z poziomu 5,33 na koniec 2015 roku do poziomu 4,68 na koniec 2016 roku.

W 2016 roku Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła dwóch zezwoleń na prowadzenie działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. W okresie 2016 roku nie miały miejsca przypadki cofnięcia przez Komisję zezwolenia na prowadzenie działalności przez towarzystwo, ani też przypadki połączenia towarzystw funduszy inwestycyjnych. Liczba towarzystw funkcjonujących na koniec 2016 roku wzrosła tym samym do 62, podczas gdy na koniec 2015 roku działalność prowadziło 60 towarzystw. Z kolei liczba funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez towarzystwa zwiększyła się z 815 na koniec 2015 roku do 929 na koniec 2016 roku.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. SEKTOR TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH W 2016 ROKU	6
2. PRZYCHODY I KOSZTY TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH.....	7
3. WYNIKI TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH	8
4. MAJĄTEK TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH.....	9
5. KAPITAŁY WŁASNE TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH.....	10
6. KONKLUZJE	13
SPIS RYSUNKÓW	14
SPIS TABEL.....	14

WSTĘP

Niniejszy raport prezentuje informacje dotyczące sytuacji finansowej towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 roku. Został on stworzony w oparciu o informacje pochodzące ze sprawozdań miesięcznych przekazywanych do Komisji Nadzoru Finansowego przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Dane przekazywane przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych w sprawozdaniach miesięcznych nie podlegają badaniu ani przeglądowi przez biegłego rewidenta. Informacje zawarte w sprawozdaniach miesięcznych mogą podlegać późniejszym korektom, wynikającym przykładowo z okresowego badania lub przeglądu sprawozdań finansowych towarzystw funduszy inwestycyjnych lub funduszy inwestycyjnych. Należy jednak podkreślić, że ze względu na miesięczny okres prowadzonej sprawozdawczości, wskazane sprawozdania przekrojowo przedstawiają sytuację finansową towarzystw, pozwalając na konstruktywną ocenę wyników ich działalności w kontekście dynamicznych zmian czynników rynkowych występujących w danym przedziale czasowym.

Raport zawiera analizę poziomu aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez towarzystwa, jak również osiągniętych w związku z prowadzoną działalnością przychodów oraz ponoszonych kosztów. Wyliczony został wskaźnik obrazujący udział kosztów ogółem w przychodach dla całego sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych. Następnie zaprezentowany został łączny wynik finansowy wypracowany przez podmioty w 2016 roku.

W raporcie zawarto również analizę sytuacji kapitałowej towarzystw funduszy inwestycyjnych przy uwzględnieniu obowiązujących je wymogów kapitałowych. W tym celu zaprezentowany został wskaźnik pokrycia minimalnego ustawowego wymogu kapitałowego, który informuje o wielkości kapitałów własnych towarzystw w relacji do minimalnych wymogów określonych w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1896 z późn. zm.) (dalej jako „Ustawa”). Przedstawione zostały informacje o sytuacji majątkowej podmiotów, a także wskaźniki rentowności oraz wskaźnik udziału kapitałów własnych w sumie bilansowej, informujący o strategii finansowania majątku przedsiębiorstwa.

W celu uzyskania większej przejrzystości prezentowane w raporcie dane finansowe zostały zaokrąglone do 1 tysiąca złotych, co mogło spowodować niewielkie rozbieżności przy sumowaniu niektórych pozycji.

1. SEKTOR TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH W 2016 ROKU

Na dzień 31 grudnia 2016 roku działalność prowadziły 62 towarzystwa funduszy inwestycyjnych (dalej również jako „TFI” lub „towarzystwo”), zarządzające 929 funduszami inwestycyjnymi. Dla porównania rok wcześniej, na dzień 31 grudnia 2015 roku, funkcjonowało 60 towarzystw funduszy inwestycyjnych, które zarządzały 815 funduszami inwestycyjnymi.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku zezwolenie Komisji na prowadzenie działalności uzyskiwały Insignis TFI S.A. oraz Skanska TFI S.A. W roku 2015 wydano 3 takie decyzje. W roku 2016 Komisja nie cofnęła zezwolenia na prowadzenie działalności żadnemu TFI, nie miały również miejsca połączenia towarzystw. Natomiast Warsaw Equity TFI S.A. zmieniło w 2016 roku nazwę na Origin TFI S.A.

Tabela 1. Liczba TFI oraz funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 i 2016 roku

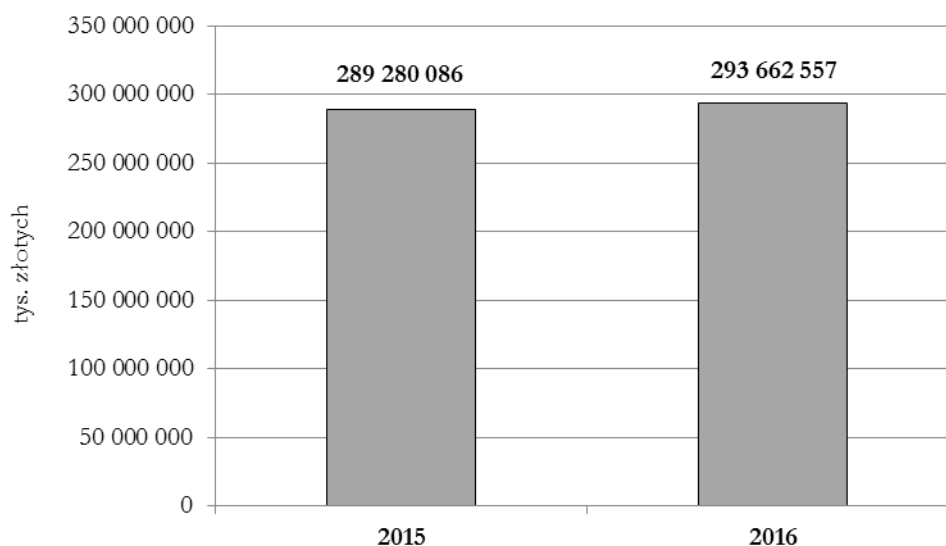
	2015	2016
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	60	62
Fundusze inwestycyjne, w tym:	815	929
- fundusze inwestycyjne otwarte	40	44
- specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte	51	53
- fundusze inwestycyjne zamknięte	724	832

Źródło: Opracowanie własne

Na koniec grudnia 2016 roku łączna wartość aktywów funduszy inwestycyjnych wyniosła 293,66 mld zł, co stanowiło wzrost o 4,38 mld zł, tj. o 1,51%, w porównaniu do stanu na koniec 2015 roku.

Na poniższym wykresie przedstawione zostało porównanie łącznej wartości aktywów funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku.

Rysunek 1. Aktywa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI na koniec 2015 oraz 2016 roku

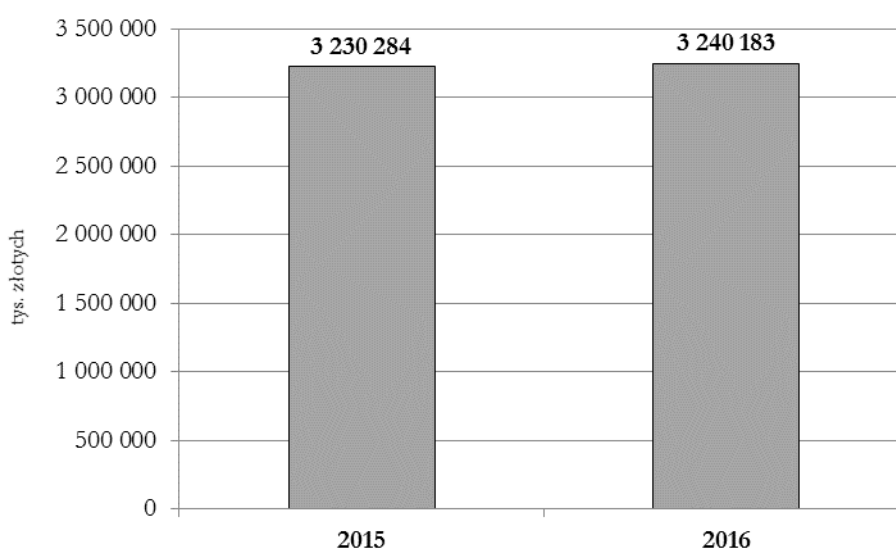
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

W 2016 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała 3 zezwolenia na utworzenie funduszu inwestycyjnego otwartego, 3 zezwolenia na utworzenie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz 2 zezwolenia na utworzenie publicznego funduszu inwestycyjnego zamkniętego. Ponadto zarejestrowanych zostało 161 funduszy inwestycyjnych zamkniętych, których certyfikaty inwestycyjne zgodnie ze statutem funduszu nie będą oferowane w drodze oferty publicznej ani dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, ani wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu¹. Podobnie jak w latach poprzednich, w 2016 roku wśród tworzonych funduszy zdecydowanie dominowały fundusze inwestycyjne zamknięte.

2. PRZYCHODY I KOSZTY TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Poniższy wykres przedstawia porównanie wielkości przychodów ogółem sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 oraz 2016 roku.

Rysunek 2. Przychody towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 oraz 2016 roku

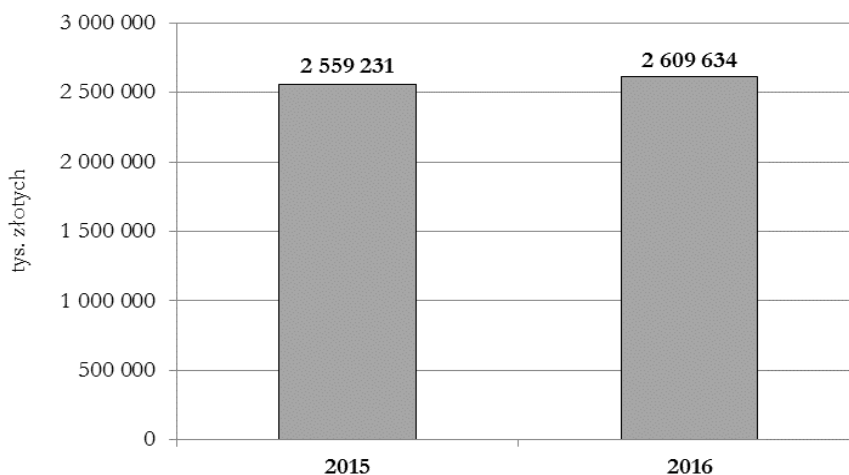
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

W konsekwencji relatywnie niewielkich zmian wartości aktywów funduszy inwestycyjnych, przychody wygenerowane przez TFI w 2016 roku były o 9.899 tys. zł, tj. o 0,31%, wyższe w porównaniu do ich wartości w roku 2015 i wyniosły łącznie 3.240.183 tys. zł. Wynagrodzenie z tytułu zarządzania funduszami, które stanowi główny składnik przychodów towarzystw funduszy inwestycyjnych, wyniosło 3.025.320 tys. złotych i było wyższe o 1,10% w relacji do poziomu z roku poprzedniego.

Na poniższym wykresie przedstawione zostało porównanie wielkości kosztów ogółem sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 oraz 2016 roku.

¹ Zgodnie z art. 15 ust. 1a Ustawy utworzenie funduszy, których certyfikaty inwestycyjne zgodnie ze statutem funduszu nie będą oferowane w drodze oferty publicznej ani dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, ani wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, nie wymaga uzyskania zezwolenia Komisji.

Rysunek 3. Koszty ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 oraz 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

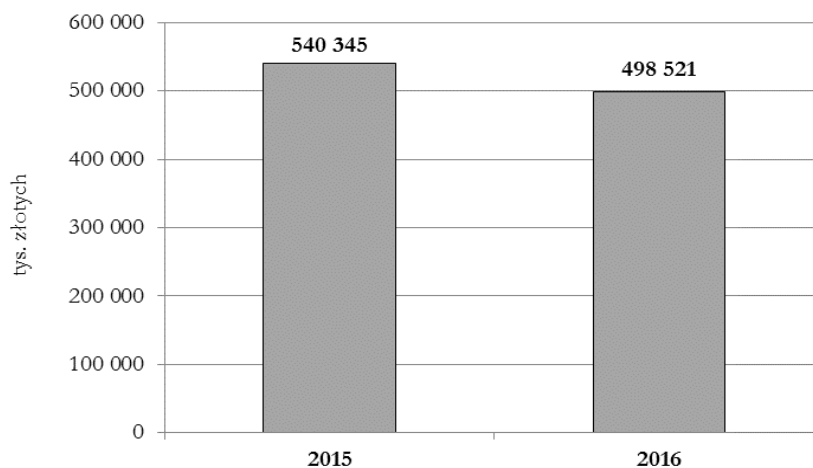
W 2016 roku suma kosztów ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych wyniosła 2.609.634 tys. złotych i była wyższa o 50.403 tys. złotych, tj. o 1,97 %, niż w 2015 roku. Wzrost kosztów wynikał ze zwiększenia kosztów stałych o 21,78% z poziomu 808.943 tys. zł w 2015 roku do 985.119 tys. zł w 2016 roku. Natomiast suma kosztów zmiennych uległa obniżeniu o 7,19% z poziomu 1.750.290 tys. zł w 2015 roku do 1.624.509 tys. zł w 2016 roku. Podobnie jak w latach poprzednich głównym składnikiem kosztów ogółem były koszty zmienne dystrybucji, które w 2016 roku stanowiły 46,47% kosztów ogółem. Suma kosztów zmiennych dystrybucji poniesionych w 2016 roku wyniosła 1.212.622 tys. złotych i była o 7,11% niższa w porównaniu do roku 2015.

Poziom analizowanego wskaźnika przedstawiającego relację poniesionych kosztów do osiągniętych przychodów dla całego sektora w 2016 roku pozostawał zbliżony do poziomu z roku poprzedniego. Na koniec 2016 roku był on równy 80,54%, natomiast na koniec 2015 roku wyniósł 79,23%. Najkorzystniejszą relację kosztów do przychodów można było zaobserwować w przypadku towarzystw zarządzających aktywami o niskiej lub średniej wartości.

3. WYNIKI TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Poniższy wykres przedstawia zagregowane wyniki finansowe netto sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku.

Rysunek 4. Wyniki finansowe netto towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 i 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Łączne wyniki finansowe netto towarzystw funduszy inwestycyjnych za 2016 rok wyniosły 498.521 tys. złotych i były o 41.824 tys. zł niższe niż w roku poprzednim, co oznaczało spadek o 7,74%. Przyczyną zmniejszenia sumy wyników sektora był wzrost kosztów ogółem spowodowany wzrostem kosztów stałych, przewyższający zwiększenie łącznych przychodów.

Tabela 2. Zagregowane zyski i straty towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 i 2016 roku

	Suma (w tys. zł)	Liczba TFI	Suma (w tys. zł)	Liczba TFI
	2015		2016	
Zagregowany zysk	564 821	48	563 072	48
Zagregowana strata	24 476	12	64 551	14

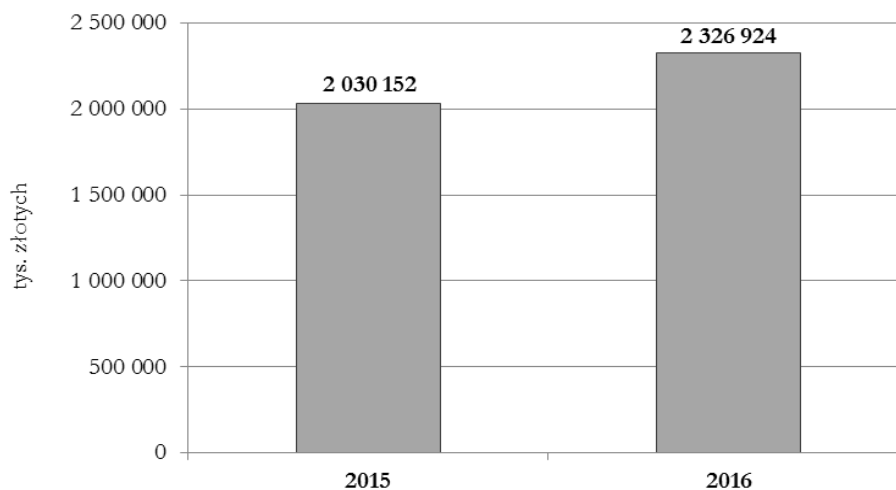
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

W 2016 roku 48 towarzystw funduszy inwestycyjnych wypracowało dodatnie wyniki finansowe, których suma była równa 563.072 tys. zł. Natomiast łączne straty odnotowane przez pozostałe 14 towarzystw wyniosły 64.551 tys. złotych.

4. 4. MAJĄTEK TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Poniższy wykres przedstawia zagregowany poziom aktywów towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku.

Rysunek 5. Aktywa ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Na koniec grudnia 2016 roku suma aktywów towarzystw funduszy inwestycyjnych wyniosła 2.326.924 tys. złotych i w porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego była wyższa o 296.772 tys. złotych, tj. o 14,62%.

Rentowność aktywów

Wskaźnik rentowności aktywów informuje o wielkości zysku netto przypadającego na każdą złotówkę zaangażowaną w aktywa spółki, co można przedstawić za pomocą następującej formuły:

$$\text{ROA} = (\text{zysk netto}^2 / \text{aktywa ogółem}) \times 100\%$$

Zagregowana rentowność aktywów dla sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 roku wyniosła 21,42% i była niższa w porównaniu do poziomu z 2015 roku, wynoszącego 26,62%. Spadek rentowności spowodowany był zmniejszeniem osiągniętych przez towarzystwa wyników finansowych przy jednoczesnym wzroście sumy ich aktywów.

W analizowanym okresie 23 towarzystwom funduszy inwestycyjnych udało się poprawić rentowność aktywów w porównaniu do roku poprzedniego. Z kolei w przypadku 37 podmiotów doszło do zmniejszenia poziomu wskaźnika ROA. Obniżeniu uległ też średni poziom wskaźnika dla wszystkich towarzystw. Na koniec 2016 roku wyniósł on 10,66% w porównaniu do 15,33% na koniec 2015 roku. Natomiast mediana, czyli wartość mieszcząca się w środku danej populacji, zmniejszyła się z 17,43% do 10,04%.

5. KAPITAŁY WŁASNE TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Spółka akcyjna ubiegająca się o zezwolenie na wykonywanie działalności określonej w art. 45 ust. 1 lub ust. 1a Ustawy³ musi dysponować kapitałem początkowym w wysokości odpowiadającej co najmniej równowartości 125.000 euro przy zastosowaniu średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający dzień złożenia wniosków, o których mowa w art. 38 ust. 2 Ustawy⁴. Przez kapitał początkowy rozumie się sumę kapitału zakładowego w wielkości, w jakiej został wpłacony łącznie z premią emisyjną, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, a także zysku netto w trakcie zatwierdzania, o ile zysk ten wynika ze zbadanego przez biegłego rewidenta sprawozdania finansowego, oraz kapitału rezerwowego, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych. Jeżeli towarzystwo wykonuje działalność, o której mowa w art. 45 ust. 2 pkt 1 Ustawy⁵, kapitał początkowy ulega zwiększeniu do wysokości wyrażonej w złotych równowartości 730.000 euro przy zastosowaniu średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający dzień złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.

Od chwili gdy wartość aktywów funduszy inwestycyjnych oraz wartość aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych zarządzanych przez towarzystwo przekroczy wyrażoną w złotych równowartość 250.000.000 euro na dzień wystąpienia zdarzenia, towarzystwo ma obowiązek niezwłocznie zwiększać poziom kapitału własnego o kwotę dodatkową, stanowiącą 0,02% różnicy między sumą wartości aktywów zarządzanych przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych oraz wartości aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych a kwotą stanowiącą równowartość w złotych 250.000.000 euro. Towarzystwo nie ma obowiązku zwiększania kapitału, jeżeli suma kapitału początkowego towarzystwa i kwoty dodatkowej przekroczy wyrażoną w złotych równowartość 10.000.000 euro.

Jednocześnie towarzystwo ma obowiązek utrzymywania kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 25% różnicy pomiędzy wartością kosztów ogółem a wartością zmiennych kosztów dystrybucji poniesionych w poprzednim roku obrotowym, wykazanych w sprawozdaniach przekazywanych Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 225 ust. 1 Ustawy, a jeżeli

² Na potrzeby niniejszego opracowania zysk netto został zastąpiony wartością wyniku finansowego.

³ Zgodnie z art. 50 ust. 1 Ustawy przedmiotem działalności towarzystwa jest wyłącznie tworzenie funduszy inwestycyjnych otwartych lub funduszy zagranicznych, zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Natomiast zgodnie z art. 50 ust. 1a Ustawy, za zezwoleniem Komisji towarzystwo może rozszerzyć przedmiot działalności o tworzenie specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych i funduszy inwestycyjnych zamkniętych, zarządzanie tymi funduszami, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, a także reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie unijnymi AFI, w tym wprowadzanie ich do obrotu.

⁴ Spółka ubiegająca się o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo, wraz z wnioskiem o udzielenie takiego zezwolenia, składa jednocześnie wniosek o zezwolenie na utworzenie funduszu inwestycyjnego otwartego. Spółka ubiegająca się o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo może jednocześnie złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 45 ust. 1a (zezwoleń na zarządzanie alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi)

⁵ Zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.

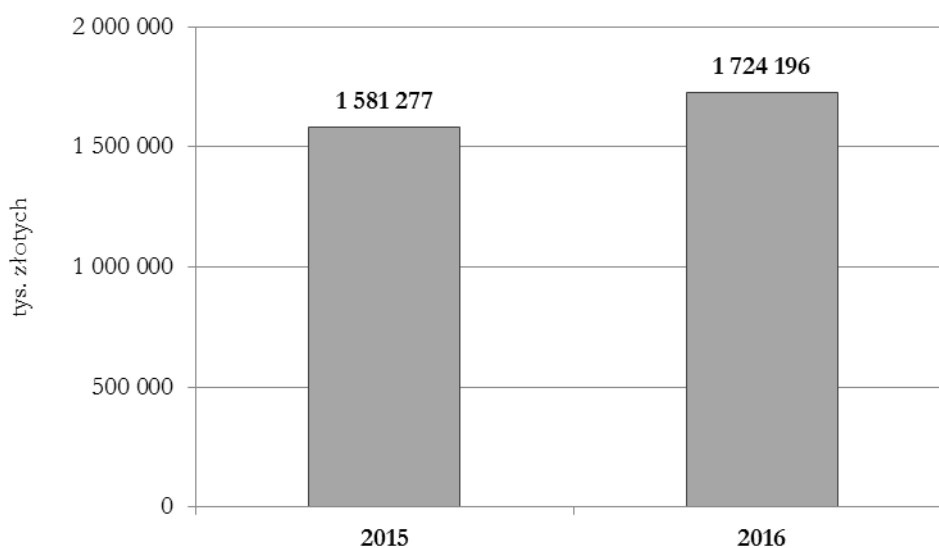
towarzystwo nie prowadziło działalności lub prowadziło ją krócej niż rok – na poziomie nie niższym niż 25% różnicy pomiędzy wartością kosztów ogółem a wartością zmiennych kosztów dystrybucji określonych w analizie ekonomiczno-finansowej, załączanej do wniosku o udzielenie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo.

Dodatkowo, w związku z art. 50 ust. 4a Ustawy towarzystwo prowadzące działalność w zakresie zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi ma obowiązek, z uwzględnieniem art. 12-15 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru:

- 1) Zwiększać kapitał własny ustalony zgodnie z art. 50 ust. 1-4 Ustawy o kwotę dodatkową – odpowiednio do ryzyka roszczeń wobec towarzystwa z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania jego obowiązków związanych z zarządzaniem specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym lub funduszem inwestycyjnym zamkniętym albo
- 2) Zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku niewykonania bądź nienależytego wykonania jego obowiązków związanych z zarządzaniem specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym lub funduszem inwestycyjnym zamkniętym.

Poniższy wykres przedstawia zagregowany poziom kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku.

Rysunek 6. Kapitały własne towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

W porównaniu do stanu na koniec 2015 roku, w 2016 roku suma kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych wzrosła o 142.919 tys. złotych, do poziomu 1.724.196 tys. złotych, co stanowiło zwiększenie o 9,04%.

Na potrzeby kompleksowej analizy kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych niezbędna jest także ich ocena w kontekście minimalnych wymogów kapitałowych, jakie obowiązują poszczególne towarzystwa. W tym celu w tabeli poniżej zaprezentowany został poziom syntetycznego wskaźnika pokrycia kapitału własnego dla sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku.

Tabela 3. Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 i 2016 roku

Rok	Kapitały własne towarzystw	Zagregowany wymóg kapitałowy	Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora
	<i>w tys. złotych</i>		
2015	1 581 277	296 667	5,33
2016	1 724 196	368 806	4,68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Zwiększenie poziomu zagregowanego wymogu kapitałowego w porównaniu do roku poprzedniego wynikało zarówno ze zwiększenia wymogów ustalanych na podstawie art. 50 ust. 1 Ustawy, w związku ze wzrostem kosztów ogółem, jak również zwiększenia wymogów ustalanych na podstawie art. 50 ust. 2 z uwzględnieniem ust. 3 Ustawy spowodowanego wzrostem wartości aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI. Dodatkowo wzrost wymogu był następstwem uwzględnienia po raz pierwszy kwot wynikających z art. 50 ust. 4a Ustawy. Pomimo wzrostu sumy kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych, zwiększenie zagregowanego wymogu wpłynęło na spadek poziomu syntetycznego wskaźnika pokrycia wymogu kapitałowego, stanowiącego relację sumy kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych do ich zagregowanego wymogu kapitałowego. Na koniec 2016 roku poziom syntetycznego wskaźnika był równy 4,68 w porównaniu do poziomu 5,33 na koniec 2015 roku. Średni poziom wskaźnika pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego uległ zmniejszeniu z poziomu 5,92 na koniec 2015 roku do 4,43 na koniec 2016 roku.

Suma nadwyżek kapitału własnego poszczególnych towarzystw funduszy inwestycyjnych ponad wymóg ustawy wzrosła z 1.284.610 tys. zł według stanu na koniec roku 2015 do 1.355.390 tys. złotych na koniec 2016 roku. Zwiększył się również poziom średniej nadwyżki z 21.410 tys. złotych do 21.861 tys. złotych.

W związku ze wzrostem sumy aktywów sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych, przewyższającym zwiększenie poziomu kapitałów własnych towarzystw, zagregowany poziom wskaźnika udziału kapitałów własnych TFI w sumie bilansowej uległ obniżeniu z 77,89% na koniec 2015 roku do 74,10% na koniec 2016 roku. Zmniejszył się również średni poziom wskaźnika, z 78,36% do 75,29% oraz mediana, która na koniec 2016 roku wynosiła 78,59%, podczas gdy na koniec 2015 roku była równa 78,95%.

Rentowność kapitałów własnych

Wskaźnik rentowności kapitału własnego służy do oceny stopy zwrotu z kapitału wniesionego do spółki przez akcjonariuszy i można go zapisać jako:

$$\text{ROE} = (\text{zysk netto}^6 / \text{kapitał własny ogółem}) \times 100\%$$

Zagregowana rentowność kapitałów własnych sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych zmniejszyła się z poziomu 34,17% na koniec 2015 roku do 28,91% na koniec 2016 roku.

W 2016 roku rentowność kapitałów własnych wzrosła w przypadku 22 towarzystw funduszy inwestycyjnych. Średni poziom wskaźnika uległ obniżeniu z 20,25% na koniec grudnia 2015 roku do 13,76% na koniec grudnia 2016 roku. Natomiast mediana zmniejszyła się z poziomu 22,22% na koniec grudnia 2015 roku do 15,42% na koniec grudnia 2016 roku. Największy wzrost wskaźnika ROE charakteryzował towarzystwa o relatywnie niskim udziale w rynku, mierzonym wartością zarządzanych aktywów, którym dodatkowo po wygenerowaniu ujemnego wyniku finansowego w 2015 roku udało się wypracować zysk w 2016 roku.

⁶ Na potrzeby niniejszego opracowania zysk netto został zastąpiony wartością wyniku finansowego.

6. KONKLUZJE

W 2016 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała 2 decyzje w przedmiocie udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo, podczas gdy w roku poprzednim wydane zostały 3 decyzje w tym zakresie.

Rok 2016, podobnie jak rok poprzedni, charakteryzował wzrost wartości aktywów funduszy zarządzanych przez towarzystw funduszy inwestycyjnych. Ich wartość zwiększyła się jednak jedynie o 1,51% w porównaniu do stanu na koniec 2015 roku, osiągając poziom 293,66 mld złotych. Dzięki wzrostowi wartości aktywów funduszy inwestycyjnych nieznacznie zwiększyły się również przychody ogółem TFI. Ich suma wzrosła o 0,31% w porównaniu do 2015 roku. Wyższe były również koszty ogółem, których suma zwiększyła się o 1,97%, co spowodowane było wzrostem kosztów stałych, pomimo obniżenia kosztów zmiennych.

Z kolei wyniki finansowe towarzystw były łącznie o 7,74% niższe niż w 2015 roku. Zwiększeniu uległa liczba podmiotów, które poniosły straty, a suma ujemnych wyników finansowych była wyższa niż w 2015 roku.

Zagregowany wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora uległ zmniejszeniu z poziomu 5,33 do 4,68, co wynikało ze zwiększenia wymogów kapitałowych obowiązujących towarzystwa funduszy inwestycyjnych w porównaniu do roku poprzedniego.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Aktywa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI na koniec 2015 oraz 2016 roku	6
Rysunek 2. Przychody towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 oraz 2016 roku.....	7
Rysunek 3. Koszty ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 oraz 2016 roku.....	8
Rysunek 4. Wyniki finansowe netto towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 i 2016 roku.....	8
Rysunek 5. Aktywa ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku	9
Rysunek 6. Kapitały własne towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 oraz 2016 roku.....	11

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba TFI oraz funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 i 2016 roku.....	6
Tabela 2. Zagregowane zyski i straty towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 i 2016 roku	9
Tabela 3. Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2015 i 2016 roku	12

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11 (95)
e-mail: knf@knf.gov.pl

www.knf.gov.pl